

Sinds wanneer voert de gemeente gesprekken met iHub en/of het COA over opvang in Harreveld?

De gesprekken met het COA over Harreveld zijn concreet gestart in april 2026. Op 2 april 2026 heeft het college van B&W een bericht van de directeur van COA ontvangen met het verzoek in gesprek te gaan over gebouwen in Harreveld die op relatief korte termijn geschikt gemaakt kunnen worden voor opvang. Vervolgens heeft er op 8 april 2026 een eerste gesprek tussen COA en gemeente hierover plaatsgevonden. Op 4 mei 2026 is in overleg met COA besloten dat het onderzoek naar mogelijkheden wordt gestart voor de opvang van nareizende statushouders¹. Tegelijkertijd lopen er al langere tijd gesprekken met iHub over de toekomst van het terrein. De gemeente heeft structureel contact met het COA over mogelijke opvanglocaties, maar heeft altijd aangegeven geen regulier asielzoekerscentrum naast de jeugdzorg in Harreveld te willen. Als gemeente willen we, conform onze wettelijke taak, opvang realiseren.

Opgave asielopvang en de werkwijze COA

Over de mogelijkheden van het realiseren van opvang voor asielzoekers hebben we de afgelopen jaren periodiek overleg met COA. Locaties komen daarbij op verschillende manieren in beeld. Via een eigenaar, via derden en ook via de gemeente zelf. COA heeft de iHub locatie al langere tijd in beeld. Per locatie maakt COA een inschatting van kansrijkheid en mogelijkheden. Hierover voert COA overleg met de gemeente. Bij de bespreking van alle locaties die vanuit Oost Gelre bij COA in beeld komen heeft Oost Gelre de afgelopen jaren herhaaldelijk aangegeven op deze locatie in Harreveld geen regulier asielzoekerscentrum (duurzaam of tijdelijk) te willen.

De gemeente Oost Gelre moet en wil haar aandeel leveren in de maatschappelijke opgave van asielopvang. Dit is een wettelijke verplichting die volgt uit de Spreidingswet. In Oost Gelre is tot op heden geen locatie gerealiseerd of aangewezen voor duurzame opvang. Wel zijn er verschillende tijdelijke opvang situaties geweest. Als meest recente de opvang van nareizende statushouders in Lievelede.

Mogelijkheden op het terrein

De iHub locatie heeft een brede maatschappelijke bestemming, waar planologisch gezien de mogelijkheden ruimer zijn dan (justitiële) zorginstelling met onderwijs. iHub is eigenaar van de locatie en is vrij om te verhuren of verkopen aan partijen die activiteiten ontwikkelen zolang deze passen binnen deze huidige bestemming. Als er activiteiten worden ontwikkeld die niet passen binnen de bestemming, is er een vergunning nodig of een wijziging omgevingsplan.

Gemeente, iHub en Dorpsbelangen zijn al lange tijd in gesprek over de toekomst van het terrein. De insteek van gesprekken is vanuit iHub om gemeente én Dorpsbelangen zoveel mogelijk inspraak te geven. Zo kan iHub deze wensen meewegen in keuzes op korte en lange termijn als het gaat om verhuur en verkoop.

Gemeente en Dorpsbelangen willen geen forensische behandelvoorziening in Harreveld. Niet tijdelijk en niet permanent. Voor de lange termijn wordt ingezet op een transformatie naar wonen. De woonontwikkeling waarover we spreken op langere termijn zou een uitbreiding van het dorp met indicatief 80 woningen met woonruimte voor meer dan 200 personen betekenen. Deze transformatie sluit aan op de wens van Harreveld en iHub. De gemeente steunt deze inzet. De omvang van deze ontwikkeling rondom het realiseren van wonen is echter in aantallen woningen fors groter dan wat nu is vastgelegd in gemeentelijk beleid, zoals de woonvisie kleine kernen, in regionaal beleid en in provinciaal beleid. De gemeente gaat werken aan creëren van de ruimte voor deze woningbouw in Harreveld.

¹ Meer informatie over de verschillende groepen nieuwkomers kunt u vinden op oostgelre.nl

Perspectief op forensische jeugdzorg

Binnen de huidige maatschappelijke bestemming is via verschillende routes tot aan de staatssecretaris VWS toe in 2025 benadrukt dat forensische jeugdzorg in het strafrechtelijke kader (genaamd JISK) naast de komst van een JJI instelling ongewenst is. Niet op korte en niet op langere termijn. Als gemeente hebben we echter beperkte middelen om deze onwenselijkheid te formaliseren op deze locatie.

Vier Gelderse jeugdzorgpartijen (niet iHub) die tezamen een forensische jeugdzorg willen ontwikkelen, oriënteren zich op locaties voor deze doelgroep en zijn ook zelf verantwoordelijk voor een locatiekeuze. In de zomer van 2026 is het de verwachting dat deze jeugdzorgpartijen voor het eerst met een eerste voorstel komen hoe zij de forensische jeugdzorg willen realiseren en komen tot locatiekeuze.

Korte termijn

Tijdens de gesprekken met iHub is ook de korte termijn aan de orde gekomen. Versnipperde verhuur aan meerdere partijen, die binnen de huidige bestemming activiteiten ontplooiën vinden we onwenselijk. In andere gemeenten is ervaren dat dit stevige impact kan hebben op leefbaarheid en het moeilijk is om hierover goede afspraken te maken.

Voor iHub is het belangrijk om tot het moment dat er zekerheid is over het ontwikkelmogelijkheid van wonen, de locatie zo goed mogelijk te gebruiken. Ook hierover hebben gesprekken plaatsgevonden.

Gemeente en Dorpsbelangen hebben beiden de panden bekeken voor mogelijkheden van tijdelijk gebruik. Zo heeft de gemeente de huur van twee panden voor opvang van Oekraïense ontheemden of statushouders overwogen. Ook hebben we iHub gewezen op de in november urgente zoektocht naar opvang voor nareizende statushouders. iHub heeft ons vervolgens periodiek geïnformeerd dat er een gesprek gaande was over tijdelijke huur met COA.

Met tijdelijke huur door COA voor de nareizende statushouders komen een aantal belangen bij elkaar. Geen JISK op het open deel van het terrein op korte of langere termijn. Voldoende tijd om de ontwikkeling naar meer wonen mogelijk te maken op het terrein. Op korte termijn één enkele huurder op het rechterterrein waarmee de gemeente duidelijke afspraken maakt en deze blijft volgen tijdens de opvangperiode.

Als gemeente beseffen we dat deze huurder leidt tot zorgen en vragen bij inwoners. Er wordt verschillend gedacht over de opvangtaak van de gemeente. We moeten horen van COA hoe zij de opvang voor zich zien. Op welke wijze zij vorm geven aan leefbaarheid en veiligheid op en rond de opvang. In volgende vragen geven we aan via welke stappen we dit willen onderzoeken. Voordat we in het najaar van 2026 komen tot besluitvorming.

Sinds wanneer is het aantal van circa 200 personen in beeld?

Voor de inwerkingtreding van de Spreidingswet heeft Oost Gelre aangegeven haar aandeel in de opvangopgave op 200 te zetten. De indicatieve opgave uit de eerste cyclus van de Spreidingswet sloot hierop aan met 182. In de kadernotitie '[een thuis voor nieuwkomers in Oost Gelre](#)' en de [provinciale aanpak](#) is het aantal van 200 gehandhaafd. Oost Gelre zet zich in voor duurzame doelgroepflexibele opvanglocatie. Waarmee we zonder grootschalige ingrepen in het gebouw kunnen meebewegen met de wisselende aantallen in de landelijke opvangbehoefte. Voor de 2^e cyclus is de indicatieve opgave voor Oost Gelre vastgesteld op 164. Het college heeft besloten te blijven werken aan duurzame opvang voor 200 mensen. We kiezen voor een stabiele koers, met een permanent gebouw waarvan de benutting mee kan bewegen met de opvangbehoefte van de toekomst.

Welke besluiten zijn inmiddels genomen door college, gemeente of andere betrokken partijen?

Welke formele inspraak- en participatiemomenten volgen nog voor inwoners van Harreveld?

Er is nog geen besluit; de plannen zitten in een verkennende fase. We werken toe naar besluitvorming dit najaar via meerdere stappen: een informatiebijeenkomst, participatie met omwonenden, een veiligheids- en leefbaarheidsonderzoek en uiteindelijk besluitvorming via college en gemeenteraad. Inwoners krijgen inspraakmomenten tijdens bijeenkomsten en in de raad, voordat het college een definitieve overeenkomst sluit.

Met het verzoek dat in april is gedaan, zijn wij met COA in de fase gekomen dat wij concreet praten over de voorwaarden voor deze opvang. De gemeente zet verschillende stappen voordat zij tot een besluit komt.

Eén van de afspraken is dat er een informatiebijeenkomst en een participatietraject met omwonenden en stakeholders komt. Deze informatiebijeenkomst is in voorbereiding en zal in juni plaatsvinden. In vervolg daarop zal COA met direct omwonenden de plannen nader toelichten en verbeteren. Het resultaat hiervan zal concreet worden in het beheer- en veiligheidsplan en in de aanpassingen op de locatie.

Met JJI en COA is afgesproken dat we op korte termijn een onderzoek (risicoanalyse) laten uitvoeren naar de effecten van de opvang en een JJI instelling op hetzelfde terrein, met name op het gebied van veiligheid en leefbaarheid. Hierbij worden omwonenden op verschillende manieren betrokken. Voor meer informatie hierover verwijzen wij u naar de vraag die hierover gaat.

Daarnaast zal COA een vergunning aanvragen bij de gemeente. De gemeente zal met COA een bestuursovereenkomst sluiten en nadere samenwerkingsafspraken maken. Het concept van de bestuursovereenkomst wordt voor wensen en bedenkingen aan de raad voorgelegd. We verwachten dit in het najaar van 2026.

Een wensen- en bedenkingenbesluit van de gemeenteraad is een formele manier waarop de raad zijn mening geeft over een voorgenomen besluit van het college van burgemeester en wethouders (B&W), vóórdat dat besluit definitief wordt genomen. De behandeling in de gemeenteraad biedt de inwoners een formeel inspraakmoment. Het bevoegdheid tot het tekenen van de bestuursovereenkomst ligt bij het college.

Welke formele status heeft het plan momenteel:

- **Verkenkend**
- **Voorgenomen besluit**
- **Intentieovereenkomst**
- **Of anders?**

Verkenkend. COA en iHub zitten in een vergevorderd verkennend stadium.

Welke locaties zijn naast Harreveld onderzocht en op basis van welke criteria is Harreveld geselecteerd?

COA heeft met iHub geconstateerd dat deze gebouwen op korte termijn geschikt kunnen worden gemaakt voor opvang.

Voor duurzame opvang blijft de gemeente aan zet om locaties aan te dragen voor aan COA. Hoe wij hierin samenwerken met COA is in de vragen hierboven toegelicht.

Op welke wijze beoordeelt de gemeente de proportionaliteit van opvang voor circa 200 personen in een dorp van ongeveer 1.300 inwoners?

Hoe beoordeelt de gemeente de druk op voorzieningen, infrastructuur en sociale draagkracht van Harreveld bij opvang van circa 200 personen?

Dit is een vraag die op voorhand niet op basis van aantallen te beantwoorden is. De wijze waarop COA de opvang organiseert en de op te vangen doelgroep is van invloed op de impact van de opvang op de omgeving.

Voordat het college tot besluitvorming overgaat is het aan COA om te verduidelijken hoe zij de opvang inrichten en welke maatregelen zij nemen die ons als gemeente en Harreveld het vertrouwen geven dat het niet de draagkracht van Harreveld te boven zal gaan. Het onderzoek van bureau Beke heeft hierin een belangrijke rol. Op verschillende manieren gaan wij deze zomer benutten, samen met de inwoners van Harreveld om te onderzoeken op welke wijze de opvang kan worden gerealiseerd. Daarover meer in het antwoord in de volgende vraag.

Heeft de gemeente onderzoek gedaan naar de effecten van de combinatie van opvang en de bestaande jeugdinrichting op hetzelfde terrein, onder andere op het gebied van veiligheid, leefbaarheid en overlast?

Deze vragen spelen ook voor de JJI. Met Harreveld is eerder al afgesproken dat we hiervoor een opdracht geven aan [Bureau Beke](#). Dit is een onafhankelijk bureau dat hiermee brede ervaring heeft. Hun werkwijze is dat risico's breed in kaart worden gebracht met enquêtes, interviews, locatieonderzoek en incidenten. Daarbij kijken zij ook naar ervaringen bij andere locaties met vergelijkbare opvang. Vervolgens monitoren zij met metingen de situatie vóór en na ingebruikname, zodat bijsturing mogelijk is. De resultaten van dit onderzoek en de afspraken over de te nemen maatregelen zullen wij gebruiken in de besluitvorming die dit najaar gaat plaatsvinden.

Met JJI en COA is de afspraak gemaakt dat we dit onderzoek op korte termijn gaan uitvoeren. Dit onderzoek wordt gedaan door Bureau Beke. De kern van de risicoanalyse is dat Bureau Beke alle partijen uitgebreid de mogelijkheid geeft om de bestaande en de te verwachten risico's aan te dragen. Bureau Beke zet daarvoor diverse onderzoeksactiviteiten in, bestaande uit een enquête onder omwonenden, interviews met alle partijen (hoor en wederhoor), een schouw ter plekke, het analyseren van incidentregistratie en het analyseren van literatuur die ingaat op de specifieke risico's. Vervolgens wordt door Bureau Beke, als onafhankelijk bureau, een weging van alle genoemde risico's uitgevoerd, om zo de risico's te 'objectiveren'. Dit leidt tot risico's op drie niveau's: van direct aan te pakken risico's tot (tijdelijk) te parkeren risico's.

De methodiek van Bureau Beke stopt niet bij het categoriseren van de risico's. Aan alle betrokken partijen wordt ook naar oplossingsrichtingen gevraagd; Bureau Beke beschouwt hierin alle partijen als 'deskundige van de eigen omgeving'. En ook zal bureau Beke op basis van ervaringen logische oplossingsrichtingen aandragen. Uiteindelijk worden de beste oplossingen gekoppeld aan de direct aan te pakken risico's. Zowel de risico's als de oplossingsrichtingen vormen vervolgens de bouwstenen voor een dynamisch beheerplan.

Tot slot zal de veiligheid en leefbaarheid worden gemonitord door bureau Beke door het uitvoeren van een 0 meting en na ongeveer een jaar een 1-meting. Uit minimaal twee metingen

(de nul- en de eenmeting) wordt duidelijk welke ontwikkelingen zich rondom de locatie afspelen. Op deze ontwikkelingen kan dan in beheermaatregelen op- of afgeschaald worden.

Beschouwt de gemeente de bijeenkomst bij Dorpsbelangen als onderdeel van participatie richting inwoners?

Nee. Er komt een informatieavond op het moment dat COA en iHub onderling tot meer duidelijkheid zijn gekomen. Hiervoor worden de inwoners van Harreveld uitgenodigd.

Waarom is dit onderwerp niet vooraf duidelijk opgenomen in de oorspronkelijke uitnodiging/agenda van de jaarvergadering?

Op het moment van vaststelling van de agenda, hadden wij onvoldoende duidelijkheid om dit separaat op de agenda te kunnen zetten. Als gemeente waren we uitgenodigd om toelichting te geven bij een aantal onderwerpen, onder andere over de toekomst van het iHub terrein. Bovendien hadden we vernomen dat al verschillende inwoners gehoord hadden dat COA op het terrein was geweest. We wilden graag in de vergadering zo goed als mogelijk antwoord kunnen geven op de vragen die opvang door COA oproept. In dat kader hebben we met het DBO verkent of het mogelijk was de vergadering op een later moment te laten plaatsvinden. Dit bleek geen optie.

Op 4 mei heeft COA in een bestuurlijk overleg aangegeven dat ze met groot vertrouwen keek naar de afronding van de onderhandeling met iHub, hebben zij de doelgroep nareizende statushouders bevestigd en hebben zij de gebouwen die in beeld waren voor huur aangegeven. Dit was voor ons voldoende basis om de aanwezigen te informeren dat er serieuze gesprekken gaande zijn over opvang van nareizende statushouders op deze locatie. Tegelijk is aangegeven dat er een informatiebijeenkomst volgt op het moment dat er meer duidelijkheid kan worden gegeven over de plannen.

Het is een lastige afweging wat het goede moment is om een omgeving te informeren over een mogelijke COA opvang. Met alle kennis die wij hadden en conform onze overtuiging dat wij omwonenden zo vroeg als mogelijk informeren over ontwikkelingen, hebben wij als college besloten de inwoners van Harreveld op 6 mei te informeren tijdens de ALV.

Is de gemeente bereid relevante stukken, tijdlijnen en onderliggende onderzoeken openbaar te maken?

Ja. Nu start de fase van onderzoek naar mogelijke opvang van de doelgroep nareizende statushouders in de gebouwen op de rechterhelft van het terrein. Stukken die hierbij worden gemaakt zullen wij delen met Harreveld en de Raad.